

Передплата на „Буковину“

плата в Чернівцях:

в Австро-Угорщині: на цілий рік 24 кор., на пів року 12 кор., на чверть року 6 кор., на місяць 2 кор.

в Росії: на цілий рік 12 карбованців, на пів року 6 карб.

в інших державах: на цілий рік 40 фр., на пів року 20 франків.

Для міщан і селян буде виходити „Буковина“ раз на тиждень під неділю і коштувати буде на цілий рік 4 К., на пів року 2 К., на чверть року 1 К.

Поодинокі число 10 сотиків.

Оголошення коштують по 10 сотиків від односторонньої стрічки або 10 місяць дрібним друком (петит). При кількох рядках або при річних замовленнях значний опуст.

БУКОВИНА

Орган української поступової партії на Буковині,
виходить що дня крім неділей і свят.

Редакція, адміністрація і експедиція
„Буковини“

в Чернівцях, ул. Петровича число 2.

Число телефону 176.

Адрес для телеграмів: „Буковина“, Чернівці.

В справах редакційних можна усно порозуміти ся що дня від 10—11. рано і 2.—3. пополудні крім неділей і свят.

Надіслане по 40 сот. від стрічки, при частійших замовленнях відповідний рабат. Рекламаций неопечатані вільні від порта. Рукописи звертає редакція лише за попереднім застереженням і залученням поштової належності.

Циркулярі яко прилоги коштують по 2, 3 і 4 сотики від штуки.

Належностей за анонси марками поштовими не приймає ся.

Під грозою війни.

Не тільки внутрішнє положення в Австрії, а й міждержавні відносини в Європі стоять під грозою війни. В останніх днях напружене дійшло було справді до такої точки, що здавало ся, кожної хвили вибухне полум'я війни. Але не Сербія була причиною сего напруження. Мимо усеї воєнної горячки в Білгороді прислухують ся не так до своїх поривів як до голосу заграниці, особливо Росії. А власне російська політика виконала кілька днів тому зворот, що став ся був небезпечний вже не тільки для австро-сербських відносин, але вагалі для європейського мира. І знов таки годі сказати, щоб Росія виконала сей зворот проти Австрії з охоти почати війну. Ледви чи є хто нині в Росії, що уважав би війну можливою і потрібною для російської держави, особливо війну ведену не у власнім інтересі але з любови до Сербії. Зворот російської політики викликала, здаєть ся, змінена тактика віденського кабінету, який погрозами ультиматум і „карної експедиції“ пущеними в пресі, думав мабуть приневолити Сербію до розброєня. Ось тут трафилася російським політикам добра нагода задокументувати своє славянофільство і вона пропозицією міждержавної інтервенції у Відні розпалала нові надії і нову горячку в Сербії. Звідси пішли ті воєнні поголоски і те напружене, що в останніх днях обгорнули публичне житє в Австрії і за границею.

Але тут виявило ся, що європейський мир має найліпшу підпору — в союзниках ворожих держав, а властиво у французьким капіталі. Війною Австрії з Сербією не журих би ся ніхто, але війна ав-

стро-російська небезпечна для Європи, головнож для союзника Австрії: Німеччини і для союзника Росії: Франції. Приязнь приязню, а все таки ліпше, коли її не треба документувати тяжкими жертвами в людях і грошах. Особливо Франція вложила в Росію стілько мільярдів своїх капіталів, що російська війна була би далі небезпечніша для неї як для самої Росії. Європейський мир надбав отже несподіваних приятелів, котрі ще до недавна були його найгіршими ворогами. І коли справді удасть ся усунути небезпеку війни, на що є чимраз більша надія, то се буде в першій мірі заслуга Франції і Німеччини. Німеччина надбала вже є тим чином, що відкинула проєкт інтервенції у Відні, а Франція проєктом інтервенції всіх держав у Білгороді. Коли сей проєкт буде переведений, то Сербія мусить покорити ся волі Європи і мир буде забезпечений.

Та поки-що внутрішні відносини в Австрії розвивають ся все таки під небезпекою війни. В конституційній державі перша річ під таку пору: згідний і працюючий парламент і головн сій обставині треба приписати скликане Ради державної вже на 10. марта як також заходи президента міністрів в цілі забезпечення нормального ходу праць в новій сесії. Як відомо, в парламенті утворило ся нове могуче тіло політичне: „Славянський Союз“ з Чехів, полудневих Славян і наших „руських“. Союз станув в опозиції супроти правительства, ба навіть обговорювано в ній питанє технічної обструкції. Як перша реакція проти Союзу повстало зєднанє німецьких послів, а відтак кинено гадку, чи би партії, котрим залежить на удержанню парламенту, не утворили аднос більшости для поборювання опозицій Славянського Союзу. Проєктовано втягнути

до сеї більшости: всіх Німців, Поляків, соціал-демократів, евентуально навіть Українців та дрібніші не-славянські групи. Соціал-демократи заявили одначе, що вправді робити-муть усею для удерження парламенту, але до проєктованої більшости не пристануть. Мабуть наслідком сеї заяви пробує правительство послідного способу: вговорення Чехів, аби відступили від опозиції: в тій цілі мають в найблизших днях відбутися переговори бар. Вінерта з провідниками поодиноких чеських партій. Від успіху сих переговорів залежати-ме відай, чи теперішній парламент зійде ся 10-го марта, чи може — перестане існувати.

3 внутрішніх справ.

Цісарський патент скликаючий державну раду появить ся в „Wiener Zeitung“ в педілю 28. с. м. Планована конференція провідників клубів відбуде ся доперва по уконституованю палати. На місце президента палати пропонують з німецької сторони др. Паттала. Ходять чутки, що і славянська унія, як найсильніший союз, підносить претенсії о місце президента.

На парламентарній сесії внесе правительство всі предложенія, які були вже на порядку наряд попередньої сесії. Мірою доброї волі парламенту буде те, чи він відішле всі ті предложенія без першого читаня до комісії. Вільні партії не мають наміру ставляти наглих внесень.

В угорських посольських кругах удержує ся поголоска, що 3. марта буде угорський сойм роз'язаний, згідно відрочений, з причини заграничної ситуації. Банкову комісію сойму скликаго на 2. марта.

Марк Жіа.

Пророцтва Фурієра.

(Дальше).

Що ми можемо зробити? Ось кооперація може дійсно зробити багато і в наведеним мною примірі вона є дійсно одинокою силою, — більше могутю, чим держава, яка тут безсила — на яку консументи можуть числити. Яким чином? Дуже просто: Французькі власники виноградів устроїли більшє земельні синдикати, які в дійсності є консумційними кооперативами. Вони рішучо борять ся із синдикатами багатих промисловців і стремлять до їх цілковитого знищеня. І як вони побідають, треба буде признати, що конкуренція в виді борби за існуванє утворила монополію, але кооперація знищила свободну конкуренцію!

Якуж цілє представляють народні банки і сільські каси, які достарчають капіталів малим власникам і ремісникам? Вони перешкаджають багатим з'їдати бідних, і наслідком того співділяють о забезпеченю свободи праці і дійсної свободної конкуренції, але лиш не безкорисними деклараціями.

На кооперацію в виді консумційних спілок ми числимо як на средство борби проти надужитє конкуренції, на які я вказував висше — ложних реклям, фалшованя продуктів, фалшованя ваги, експлуатації консумента всякими способами —

що є гіркими овочами погоні за поживою. Ви знаєте, що консументи закладають ті спілки в цілі задоволення своїх потреб, себто для продажі запотребованих предметів своїм членам. Якуж користь малиб вони продаючи собі самі фалшовані товари, або обманюючи себе на вазі, або експлуатууючи себе в якій-небудь формі. І як в однім місті, або в одній області є кілька консумційних кооперативів, то ви думаєте, що вони роблять між собою конкуренцію? Може вони стремлять до того, щоб другі кооперативи знищити, або з'їсти? Безусловно лі! Вони творять союз, чи федерацію і роблять умову: У них не може бути ніякої причини до ворогованя, бо те, що є сутю конкуренції, що кидає її в борбу за житє, — жажда наживи, не має місця в кооперативах, які головнє старають ся вдоволити потреби своїх членів, даючи їм найліпші товари по можливо низькій ціні, роблячи їм услуги в дійснім зміслі, в яким Гійо розуміє те слово.

За помічю кооперації в виді продукційної асоціації, хочемо також знищити друге страшне лихо борби за існуванє, яке я назвав недавнє sweating system — експлуатацію робітників підприємцем, чи його агентами. Як робітники вступають в спілку з хазяїном для участі в користях підприємства, або сполучають ся самі свободним договором, як вони в часті, або всі стануть своїми хазяями, тоді ніхто не мігби собі представити, що вони будуть при таких услівлях експлуатовані.

Тоді ми побачимо здійсненє ідеалу, особливо дорогому Шарлеви Роберу, якого я тут бачу — хочу сказати, що працю буде оплачуватись по справедливій оцінці, а не в зависимости від случайностей предложеня: згоди.

Мушу розвіяти ще одну обаву. Можна бояти ся — і економісти боять ся дійсно, що практичне приміненє ідеї взаємної помочи, стремління до знищеня конкуренції і борби ослаблять особисту ініціативу, зродять сантіменталізм без сили й енергії, наївний філантропізм, а всі соціальна еволюція скінчить ся так, як кінчить ся водевіль Лібіша — загальними обіймами. Імпульсами людської діяльності є борба конкуренції і стичка противних інтересів, які треба піддержувати, тому треба розширювати ідею self-help. Між тим кооперація, взаємна поміч і солідарність пручують людий числити на самих себе, а не на других! В своїй книжці про походженє англосаксів написав Демолєн навіть таку несправедливу фразу: „Солідарність є лиш одною з форм егоїзму — позірним егоїзмом.“

Очевидно ми годимо ся на те, що на першім плані повинен стояти розвій енергії і активності людий. І якби мені доказали, що в тій справі конкуренція може зробити більше, чим кооперація, я перейшовби на її сторону.

Ми не сантіментальні. Наш ідеал також ідеал енергії. Мало того, я думаю, що максимум прояв людської енергії і повний розвиток личности можна

В посольських кругах ходить чутка, що міністер Абрагамович подав ся до димісії. Міністром для Галичини має стати Дулемба. Іменоване міністра має наступити в найблизших днях. Що до Абрагамовича, то говорять, що він не тільки кинув міністерство, але зложив і посольський мандат. Цісар покличе його мабуть до палати панів.

По ревізіях у чеських послів наступили переслухання. Посла Кльофаха переслухував в друге слідчий судия. На вступі заложив Кльофах протест проти переслухання, покликуючись на те, що він як член делегації незайманий. В секретаріаті національно-соціалістичної партії переведено знов ревізію. Глядали за листами від жовнярів і знайдено кілька тисяч таких листів.

Заграницний огляд.

— Російський проєкт в справі інтервенції держав у Відні, розбив ся о опір Австро-Угорщини, яка виразно дала до пізнання, що не допустить до сего, щоби хтось чужий мішав ся до її справ. Причинив ся до сего також і опір зі сторони союзної Німеччини, а також і Італії. Європа бачить ясно, що в разі війни союзники не опустять Австро-Угорщини. В її обороні станула вся німецька печать. Росія порозумів, що означає се становище Німеччини, яка тим свободніше могла забрати голос в сербській справі, позаяк недавною угодою з Францією і приятними відносинами до Англії зміла она прояснити політичний овид на Заході.

— Петербурський дописувач „Echo de Paris“ подає заяву одної „Компетентної личности“, з якої довідуємо ся, що в разі війни Австро-Угорщини з Сербією, Росія стане по стороні останньої. Європейська публична opinio повинна зневолити барона Бренталя до зміни політики, коли не хоче, щоби Європа стала видівнею страшною різанини. Проти-венством сих погроз петербурскої „Компетентної личности“, є заява одного австрійського „високого дипломата“, який в того пересвідчення, що Росія рішучо не стане по стороні Сербії, бо не хоче світової війни, яка була-б найстрашнішою з усіх дотеперішніх. Що Росія громадить війська на границі Галичини, се не дивота, бо розуміє она добре, як критичним є теперішнє положення, хоч і Австрія не остає позаду і підприємляє на границі всякі способи осторожности. Мабуть лише о те тут розходять ся, а супроти критичности політичного положення се зовсім зрозуміле.

— Заява правительства в скупчині не вдовольнила ширших верств. Було се майже несподіванкою. Загально сподівали ся, що правительство виступить більше енергійно й категорично. Демонстрація по засіданню скупчини випала дуже млаво. Перед скупчиною зібрала ся товпа студентів, які розійшли ся по відспіванню пісень.

осягнути в кооперативнім устрою скорше, ніж при існуванню конкуренції, цілком так, як я сказав вище що для осягнення свободи праці уважаю кооперацию лучшим средством, чим конкуренцію.

Один факт каже мені сумнівати ся, про позитивність конкуренції з точки погляду розвитку енергії і самопомочи — той факт, на який я все покликаюсь порівнюючи Англію з Францією.

В Англії очевидно дуже сильно розвинутий індивідуалізм, може бути, що він там навіть занадто розвинутий, але сей аргумент не буде для нас переконуючий, бо Англія — край самопомочи — є краєм кооперации та асоциаций і в тім займає вона безперечно перше місце. Що знов до Франції у нас лиш застпленням може здавати ся, що у нас нема конкуренції та борби за існування. Я питаю, де вони більше розповсюджені? На першій-ліпшій вулиці ви можете стрінути купців, які роблять собі конкуренцію продаючи ті самі предмети та відбираючи один другому купуючих. Вистарчить, щоби оснувало ся як небудь підприємство, або товариство а зараз знайдуть ся наслідуючі конкуренти. Борба за існування! З тою борбою починає Француз познакомлювати ся ще дитиною. Вчачись в гімназії він бореть ся кожного тижня за лучше відзначення, а з кінцем року за промоцію. З року на рік продовжує він ту борбу, оброблюючи призначені теми, готовлячись до іспиту. Родичі й учителі підбадьворають його, побуджують до тої борби.

Опісля, скінчивши гімназію, він конкурує

— Мимо офіційальних заперечувань правительство задумує змобілізувати 2 дивізію в Білгороді і Шабаті. Мобілізація має бути покінчена в кількох днях. Правительство має намір вислати до держав ноту, в якій заперечить, що мобілізація має агресивний характер, є лиш забезпеченням на всі евентуальности.

— Сербське правительство рішило реактивувати всіх офіцерів засуджених за політичні злочини. Виймок становить лиш 5 офіцерів, яких усунення домогала ся Англія.

— В розмові французького амбасадора в Берліні із сербським послом, освідчив амбасадор, що мир, який Европа хоче удержати є важнішим ніж жадання Сербії, яких не можна здійснити. Сербія мусить зрезиґнувати із своїх жадань. Франція не думає попірати жадань Сербії що до компенсації територіальної. Европа хоче, щоби мир був запевнений.

— Лондонські часописи пишуть що дальша ситуація ще поважна. З одного боку Австрія не може згодитись на територіальні концесії, з другого Сербія не хочуть відступити від тої думки, уважаючи нещасливу війну ліпшою від бездіяльности. Ліпше булоб для Сербії — пише Times — якби вони всі перейшли під правління Габсбургів, бо тоді не тратилиб своїх сил. Якби плян безпосередніх перттракцій розбив ся, требаби пригадати Европі думку балканської конференції.

— Черногорський „Союз жінок“ одержав відомість, що княжна Мілена дістала від дочки, італійської королевої лист, в яким пише, що Черногора може числити на поверте в Італії. Якби Черногора мала упасти, королева не задержалаби ані дня італійської корони.

— Великий везир Гільмі баша покінчив наради з австрійським амбасадором Палівічичім. Прийшло до цілковитого порозуміння. Протокол підписано 26. с. м. Комітет бойкотового синдикату в Царгороді заявив, що в день підписання протоколу угоди устане бойкот.

НОВИНКИ.

Чернівці, 27. лютого 1909.

Календар. Неділя 28. (15.) Онисима, рим. Леандра. — Понеділок 1. (16.) Памфіла, Валентія, рим. Альбіна. Ем.

Свято з нагоди цісарського ювілею в правосл. дівочій школі. В четвер дня 25. с. м. перед обідом відбуло ся в православної дівочій школі в Чернівцях шкільне свято з нагоди 60-літнього пановання найяснішого нашого цісаря. На се свято явили ся відпоручники властей світських і церковних як гофрат Барлеон в заступництві краєвого президента, митрополит Репта, пралат Шмід сов. конв. Манастирський і Галіп, наші посли Пігулак, Семака і Спинул, репрезентантки товариства православних Русинок п. Галіп. Тиміньська і Теофілія Семака п. інспекторова Купчанко і велике число

з товаришами о прийняте до висшої школи... вся увага Француза звернена на сей конкурс: можна сказати без пересад, що більша часть інтелектуальних журб, ніжности матерій йде на достижене одиної цілі: бачити сина в числі вибраних, себто на першій році політехніки. По скінченню висшого наукового заведення продовжує ся борба о жите, як не в виді іспитів і конкурсів, то в виді журби о місце. Є Француз урядником, він конкурує, піднімаючись по ступінях гієрархічної драбини, поки не дослужить ся емеритури. Як він властитель землі, бере участь в сільсько-господарських конкурсах, щоби дістати похвальний лист. Як він промисловець, конкурує що кожних десять літ на все-світніх виставах, щоби дістати медалю. Як він артист — виставляє свої картини в сальоні в надії, що дістане медалю. Інтелігент стараєсь дістати до інститута. Щоб він не був, конкурує все. А борба о існування в області політики? — Та про ню ми не говоримо. Вдоволяюсь сконстатованем факту, що в нас нема недостачі суперництва і борби. І якби борба о жите причиняла ся до розвитку самопомочи і личної ініціативи, Франція була-б палаючим огнищем моральної енергії!

В такім разі можнаб стрічати лиш людей вибраних, навіть „надлюдий“, в роді тих, яких обіцяє нам Ніцше. Але ви знаєте, що у нас надлюдий не видно — се впрочім лучше, — а часто годі навіть стрінути „людину“.

І чому така велика борба дає такі малі ре-

православних Русинів і Румунів обох полів. Директорка Жемна привітала прибувших гостей по німідки і говорила в своїй промові про любов і вдячність Буковинців для престолу і монархії та оправдала спізнане святкування цісарського ювілею тим, що через шкарлятину школа була майже через два місяці замкнена. По сій промові слідували співви і деклямації та святичні бесіди в українській, німецькій і волоській мові. Загально подобала ся українська промова учительки панни Жемної Романович, та українські деклямації учениць п. Басараби, Богатирець і Київської, як також визначна деклямація учениці п. Манастирської. Хоральні продукції були також дуже гарні. Признати треба, що дирекція школи розділила продинокі точки програми після справедливости, та що так бесіда як і деклямації українські були виголошені в чистій народній мові.

Активоване поштового уряду в Шипинцях. Дня 1. марта буде активований поштовий уряд в Шипинцях. Посаду поштової експедієнтки при тім уряді надано поштової експедієнтці в Хлівичу Двоїрі Драстновер.

Російські війська на австрійській границі. До „Czerw. Tagbl“ доносять з Підволочиска, що в селі Проксурові оглядало 5 офіцерів генерального штабу помешкання тамошних мешканців, щоби знати кілько жовнів можна там помістити. Вчора вночі прибуло до Волочиск спеціальним поїздом 1600 воєнів оренбурского полку козаків яких уміщено по більшій часті в приватних помешканнях, столах та стайнях, почасти в бараках, які вибудовано на скорі. Ті вісти, які потверджують очевидці, викликали серед тутешнього населення великий неспокій.

Огонь в Товтрах. Дня 12. лютого вибух о 9-ій годині вечером в обійсті господаря Василя Слободяна пожар, жертвою котрого упала стодола wraz з господарськими знаряддями та запасами збіжжя. Шкода виносить около 4000 кор і не була обезпеченою. Причиною пожару є, як догадують ся, злочинний підпал, бо на місці огню знайдено в різних місцях господарських забудовань горючі шматки. Завдяки явившому ся при пожарі товариству „Січ“ та енергійному ратунові удалось огонь зльокалізувати та не дати розширити ся на сусідні будинки. Головна заслуга за удержане порядку при ратуновій акції, та за енергійний її провід належить ся п. надучителєві А. Петрачикови та експонованому вахмайстрови жандармерії Влайкови та начальникови громади Григорієви Спіжавці, котрі з нараженем власного жита витривали при огні. Не менша заслуга належить ся місцевому парохови о. Теофілю Драчинському, що своєю присутністю підбадьорував ратующих „Січовиків“, та мимоходом кажучи, положив найбільші заслуги около сего товариства, постаравшись о сироваджене для товариства огневих сикавок, одну в ціні 1000 корон, а другу 600 корон та причинив ся і своєю жертволюбивістю до їх закупки. Енергійним заходом п. вахмайстра жандармерії Влайки удасть ся в коротці викрити злочинця та віддати его в руки справедливости, бо підозрілий о підпал вже арештував та відставив до пов. суду в Заставні.

З діяльности російської державної думи. Кому із заграничних читачів не відомо, яку радість принесла всім російським народам вість, що від 17. жовтня 1907, нужда народа буде ся розбирати в державній думі, що закони будуть писати не самі „чиновники“ (урядники); а лише за дозволенем думи. Інтелігенти радували ся тому,

зультати? Чи не тому, що мотором того всего є користь, чи вдоволення своєї жадоби слави? Більшість людей робить всі ті зусилля лиш на те, щоби дістати тепленьке місце, де не будуть нічого робити. Свої сили вони дають на процент, так як капітал. Подібно до того, як другі роблять ощадности, обмежуючи свої видатки, так і ті аж вилазять із шкіри, щоби придбати собі на опісля спокій.

Таким чином, хоч ми не маємо тут до діла із зусиллем, що служить до розвитку личности, але його треба відзначити, бо воно є класичним принципом політичної економії, принципом, який можна стрінути у всіх класичних творах під назвою „гедоністичного принципу“ який прямує до того, щоби придбати собі максимум вдоволення при втраті мінімум зусиль.

Про сю справу є дуже интересна книга, що є немовби синтезою цілої політичної економії, під наголовком l' Economie de l'effort. Автором книги є... сам Гійо

Але моральне зусилля не стремить до економії. О ні! В тій області ціллю є не проява мінімум, а противно максимум зусиль. Як ошибають ся ті, які думають і повтаряють все, що self help, еґоїстичне зусилля се висша ступінь енергії, яку проявляє людина. Але скажіть, будь ласка, чому би акт помочи другим не викликав ще більшого зусиль, як самопоміч? Подати поміч подібному собі — се багато більше мужества, ніж дати йому пощочину. Ви кидаєте кого небудь

що настав кінець безправного положення всего населення великої Росії, селяне, в надії на справедливість, думи, що зможуть дістати троха землі. І всі ці надії так і зістають ся надіями: перші дві думи розігнали і закон, котрий давав селянам свободний вибір, змінили, зменшили їх число в думі, позбавили права країн, дали перевагу багатим і вступила в свої широкі права трета „господська“ дума. Що дивного, що „господська“ дума бачила все господськими очима, що не ставила в своїй діяльності на першій місці те, що треба було більшості на рода-селянам: проєкти законів о вільності слова, печаті і зборах, о наділені селян землею залишили, а на першій місці поставили ослаблене руху за волю і землю. Кому не відомо як розвертала ся її розвертає боротьба за народну волю? Es ist eine alte Geschichte, як каже Німець: нарід волі доби-ває ся, а ті що ту волю загарбали, її не дають; на стороні народа право а справедливість, на стороні тих других сила.

Є на світі доля,
Та хто її має;
Є на світі воля,
Та хто її знає!

Так було і в тих „державках“, де нарід ділять ся на два вражі стани: бідної більшості і багаті меншості; так є і в Росії. Ось і більшість третої „господської“ думи є на стороні тої сили, підтримує проєкт правительств будувати ще кримінали, де би за гарними стінами сиділи — борці за народну волю. А меншість? Она мала, всего 140—150 членів, котра в таких проєктах може лише покидати засідане. Ось і в цих днях покинула вся опозиція засідане думи, в знак протеста против широкого розмаху правительств в — вишано людий, а хотий 130 членів думи і ввели заявлене, що смертну кару треба зовсім скасувати, більшість думи (партия 17 жовтня й праве крило) передала заявлене в комісію, иншими словами адала в архів. І діло з наділенем землі селян не в ліпшій положенню: симиж днями господська дума приймила закон 8. листопада котрий правительством придумало для „нормального“ розвитку аграрного питання в Росії. Хоті „нормальний“ сей порядок відомий також і в Австрії (відсилаю читачів до книжки „Die Besitzenden und die Besitzlosenklassen in Oesterreich, Teifen, Wien 1906, цікаво розглянутись як розуміють его однако в Росії. О сїм в другий раз. — Т. З.

Нещаслива пригода. В с. Вільшанці, житоміського пов. у місцевого селянина Викинтия Гашека жив на квартирі стражник 31. січня Гашек із жінкою пішов до сусіда на весіле а стражник теж десь пішов по своїй службі; дома zostали ся тільки Гашекові діти — 12-літній Івася та 8-літній Володимир. От діти взяли стражникову рушницю та й стали придявляти ся їй. Далі взяли з шухляди патрон, набили ним рушницю і старший хлопець почав заглядати у дуло. Тут якось менший нехотючи штовхнув курок, рушниця вистрілила і Івася повалив ся мертвий.

Панцизний порядок. Цікаву звістку переказує газета „Старий Владимирець“. Читаючи її, думаєш, що знов повертає ся стародавня панщина і її порядки. З земського маєтку начальника 1-го участку, владимирської губернії, Манькова, каже газета, пропала любима его собака Звалась вона „Пальма“. Маючи власть д. М. зараз же звелів розіслати по всіх волостях свого участку приказ шукати его любиму собаку. На сей приказ саніквісна волость пише офіційний папір в полі-

цейску управу, щоб там шукали собаку. В офіційному папері за номером і печаткою стоїть таке: „Сторож маєтку дворянина Манькова, Василь Гараков заявив, що в останніх днях грудня зникла невідомо куди собака д. Манькова. Прикмети собаки такі: сука чорна з жовтим черевом, зветь її „Пальма“. Сповідуючи про се, саніквісна волость має честь просити зробити розиск собаки і про те сповістити нас. Волосний старшина Помалов, писар Левичев.“

Оповідки, іменованя і т. п.

Посол Іля Семана приїхав на кілька днів до Чернівців і позістає у своїй сестри Новий Світ ч. 38 А (Улиця Шевченка ч. 1) ще до четверга, дня 4. марта с. р.

3 головного виділу тов. „Руска Бесіда“. На засіданню виділовім сего товариства з дня 10. лютого голова подав до відомости, що від заряду шкільного у Милишівцях наспіла на его руки подяка для виділу, який вислав даром 45 книжочок для тамошньої бібліотеки шкільної. Далше повідомив голова, що повітова рада шкільна з Кіцмана замовила від тов. „Руска Бесіда“ книжок за 564 К. Ухвалено видати книжочку за март і то ріжнородного змісту. Одобрено справоздане виділу з его діяльності від послідних головних зборів, яке вже віддано до друку. Рішено відложити загальні збори товариства на місяць март. На збори запросити ся членів і читальні осібними повідомленнями. Підчас зборів буде просвітний і економічний виклад. Між нових членів виділ роздарує виданя товариства. При сій нагоді має відбутися ся також льосоване книжок для членів і цілих бібліотек для читальні.

Головні збори товариства міска філія „Руска Школа“ в Чернівцях відбудуть ся в неділю, дня 7 марта с. р. о 10. годині рано в „Народнім Домі“ з ось яких днівним порядком: 1. Звіт виділу; 2. звіт касовий; 3. вибір нового виділу а 4. вільні внесеня — За виділ товариства: К. Цеглашук голова, Ю. Кавуля, секретар.

Заходом історичного товариства відбуде ся в неділю, дня 28. лютого с. р. в сали „Народного Дому“ відчит проф. Романа Цегельського: „Про те пліо“. Початок о год. 4-ій по полудни. Комітет просить о численну участь в сїм відчиті (а не як попередньої неділі), бо від сего буде залежати, чи буде уряджувати ся дальші відчити, чи застановити ся їх на неограничений час. — Комітет.

Добровільні жертви зложили на вечірних друкарів ось ті Добродії та товариства (в коронах): Товариство друкарів 15, митр др. Вол. Рента, др. Ремер і Ізидор Віглер по 10, друкарня Гутенберг, краєв през др. Вліялебен, бар Фірт, др. Менчель, дир. М. Фурман і ред. М. Вендер по 8, І. Папст 6, антикар Грегор 5, Д. Гавзер і М. Ебнер по 4, радн. Невечерель, радн. В. Фонтін, С. Шенбах, др. Люпу. І. Горовіч, ред. К. Клігер, А. С. Шнайдер по 3, д-а А. Унгар, магістер В. Гершман, Р. Габер, І. Муха, Й. Вріль, Л. Кевіг, Ф. Штайнгаген, др. Шнаєр, А. Ебнер, М. Грінберг, І. Штайн, М. Віглер, Й. Кнжж, Т. Каштелян, Ст. Сікерський, С. Ерліх і С. Кухарський по 2, Е. Канарський, Е. Гершман, А. Кац, М. Скалат, Й. Готліб, Зайдель, Вахтель і Р. Велден по 1. Сим жертводавцям а також д. Я. Готлібови за доставлене олівандрів до удекорования сали складає комітет щире „Спасибі!“

Жертви на „Руско-православну курсу“ у Вижиці. (В коронах): „Православна Академія“ з кон-

не лиш робітників, але й представителів буржуазії, які також вносили неоцінені багатства в виді самопожертвованя і вірности. Я бачив адміністраторів, які в иншій торговельній домі моглиб діставати далеко більшу платню, а які вели справи спілки цілком безкористо, або за маленку платню. Я бачив молодих людий, які потратили тільки сил на основане спілки, кілька другі на те, щоби дістатись до політехніки. Про се вже говорив я на иншій місці, тутка хочу лиш згадати про студентів в Монпельє, які рішили заснувати кооперативну пекарню.

Знаєте що вони робили? Вони зробили те, на що рішить ся лише відважний Француз: вони не боялись насмішок; йшли по двоє, як апостоли обходячи всі кофейні в Монпельє, а в їх там багато. Ходили між шестою а семою годиною — в „зелений час“, коли гості звичайно пють абсент і сиділи при столику. Побачивши, що публіки зібралось достаточну, один з них вставав і говорив: „Хочемо вам щось сказати.“ Се рад загального здивованя і тишини говорив студент бесіду про значіне кооперативних пекарень, поясняв, до яких цілей можна дійти через ті організації, підчеркуючи їх добродійну діяльність. Скінчивши, просив вписуватись в члени кооперативи. Не було случаю, щоби вони таким способом не знаходили трох-чотирьох людий, що вписувались. В одній кофейні опонував місцевий пекар і там записалось 14 членів! Тепер їх є 280.

(Конець буде).

церту у Вижиці 176-50, даскал Лупашко 3, даскал Антофій 3, на засіданню р. пр. бурси у Вижиці айбрано 26, від мирового суду у п. Москви 2, на руки дир. Кліма всякі добровільні датки 676, уч. Галицький 5, о. Маланчук 1, о. Маланчук зібрав у церкві на Николая у Лукавцях 15, о. Маланчук з нагоди цісарського свята на руки надуч. Сидіра Годованського 10, надуч. Сидір Годованський 10, надуч. Сидір Годованський зібрав на зборах філії тов. „Рускої Бесіди“ 8-52, почтовий слуга Фльора Марко 5, почтовий підурядник Пантелеймон Виноградник 2, почтовий підурядник Николай Когут 2, почтовий підурядник Василь Баланецкий 4, надуч. Михайло Дашкевич з Кисилівців 5, з лукавської каси на руки о. Маланчука решту дивіденди за рік 1905 10 72, Ксенофонт Павлюк 1, Николай Войко зібрав з нагоди патрона Стефана Григоряка 3-50, а то зложили: Шпитко 1, Митро Григоряк 1, Ст. Григоряк 0-20, Василь Зобжикский 0-10, Юрій Гаврилик 0-10, Іван Утр 0-50, Фочук 0-20, Олекса Колотило 0-10, Гаврило Мацюк 4 0-4, Михайло Лазорка 0-10, Ірина Лучик 0-4, жінка Шпор 0-4, Н. Н. 0-4, Н. Н. 0-4, учит. Л. Авгенблік з Миліева 5; разом 974-44. Щедрим дателям складає сердечне спасибіг „Руско-православна бурса“ у Вижиці. (Від Редакції Сей виказ присланий нам давнійше запропастив ся був межі нашими паперами, тому поміщаємо его аж нині)

Із штуки і літератури.

Аматорське представлене „Руского міщанського хору“. Як ми вже доносили, відбуде ся в неділю, дня 28. с. м. в сали „Польського Дому“ аматорське представлене „Руского міщанського хору“. Відограні будуть: „Тато на заручинах“, комедия в 1 дії Гр. Цегельського, „Медвідь“, шутка в 1 дії А. Чехова і „Українець“, оперетка в 1 дії зі сльївами і танцями. Початок о 8-ій год. веч. Ціни місць враз з податком: Льожа 7 кор., І-рядні крісла 2 кор., II-рядні 1 кор. 40 сот., III-рядні 1 кор., партер 60 сот., для учеників 40 сот. Билетів можна дістати у п. Ів. Созанського в „Селянській Касі“.

Репертуар м. ского театру. В неділю (по пол.) „Die Puppe“, (веч.) „Die Bohème“ опера в 4. діях.

Телеграми „Буковини“.

Чернівці, 27. лютого 1909.

Триєст (Кб.). Паргородська агенція „Пестер Льюйд“ а телеграфує до тутешньої генеральної дирекції, що бойкот дефінітивно покінчений і можна зачати виладовувати товари.

Рим (Кб.). В Реджіо ді Каліябрія і Пальмі да-ло ся вчора чути землетрясене, однак нема ніякої шкоди.

Петербург (Кб.). Дебата про аферу Азева триває в думі дальше. Кадет Макляков закинув правительству, що оно очевидно замість оперти ся на народі опирає ся на зрадниках. Пуришкевич зажадав слідство проти Вітога. Дума прийняла більшостію голосів днівний порядок, в яким признає ся за яви правительств достаточними і висказує ся переконане, що правительством уживає усіх правних средств, щоби здавити террор.

Торговиця збіжжя.

В Чернівцях платили дня 22. лютого 1909 за 50 ирг.

Пшениці	12-25—12-50
Жита	9-80—9-90
Ячменю броварного	8—8-25
Вівса	7-80—8—
Кукурудзи, пріма	7-60—7-75
Кукурудзи, нової	6-30—7-50
Пшеничної соломи	5—5-10
Житної соломи	5-35—5-45
Спиритуеу (10.000 процент. літрів)	50—50-50

РУСКА КАСА ○ РУСКА КАСА

тов. зареєстроване з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинока свого рода українська фінансова інституція на Буковині. — Приймає вкладки щадничі і опрочентовує їх на 5%. — Пай виносить 40 К і платимо 6% вписове 2 К. — Родимці! Хай клещ до свого“ відібає ся голосним відомоном по шлій Буковині і най кожний, що почував себе щирим атріотом-Українцем складає свої ошадности в Рускій Касі“.

Приєднуйте нам нових членів. Дирекція.

в воду, щоби навчити його пливати: се self help; воно дуже гарно, але робить так дальше: разом з першим, кидайте другого чоловіка, щоби ратував першого! Можливо, що вони оба втоплять ся, але нема сумніву, що той, який схоче виратувати, другого, буде мусів з'ужити не лиш два рази тільки, і багаті-більше сил. Є се й кооперация — помагати другим, помагаючи собі. Того не вимагає навіть Євангеліє. Воно не каже: люби ближнього більше ніж самого себе. Воно каже і ми повторюємо: Помагай ближньому так, як собі самому.

Тепер погляньмо, чого нас вчить досвід. Так всі ті, що мають досвід в кооперативнім життю, знають, що ті асоціації вас виробляли й тепер ще виробляють такі енергічні, сильні та зрівноважені натура, яких свобідна конкуренція і борба за істноване ніколи не виробили. Кооператисти, які є в тій салі, були як і я сьвідками змагань, які робили деякі члени кооперативі, робітники, люди, що вийшли з народу на те, щоби підняти масу, привести своїх товаришів на виспій уродень.

Я бачив, як вони вечерами збирались в задній кімнаті магазину одної кооперативної спілки, сиділи на мішках або на бочівках, обговорюючи до пізної ночі справи спілки, які видались би може вам неважними, а які були тісно звязані із всім тим, що є признакою людського достоїнства і дає чоловікові оьвідомість сповненої повинности. І я бачив

Гербабніса підфосфоричноокислий

Правдивий лиш з отсею маркою охоронною.

Гербабніса

175 (7—10)

Вапнисто-железний сируп

Від 39 літ лікарями випробований і поручуваний яко грудний сируп. Усуває флегму, лагодить кашель, побуджує апетит. Приспорує травління і ділає відживляючо на кров і розвій костий.

Ціна фляшки Кор. 2-50, поштою 40 сот. більше за опаковане.

САМОСТІЙНИЙ ВИРІВ

Ароматична Есенсія

Від 34 літ заведене і найбільше поручуване усмиряюче болі натиране. Усмиряє біль і лагодить члени суставів і мускулів, як також болі нервові.

Ціна фляшки 2 Кор., поштою 40 сот. більше за опаковане.

І ЖЕРЕЛО ВИСІЛКИ:

Антика д-ра Гельманса „під Провидінєм“, Відень VI /1, (Гербабніса наступники) Kaiserstrasse 73—75.

СКЛАД У БАГАТЬОХ АПТИКАХ.

ЗІНГЕРА

машини до шиття

купувати треба лиш у наших складах, які пізнаєсь по вивісках з отсим знаком:

Не дайте ся туманити анонсами які мають на цілі накупити Вам старі ніби то Зінгера або того систему зужиті і маловартні машини, бо наші машини не продають ніякі відпродавці, але набуває ся їх впрост від нас.

ЗІНГЕР і С-ка

Акц. товариство для виробу машин до шиття.

Чернівці, ул. Паньска ч. 16.

Позір!

Не ховзкі

правдиві російські кальоші

„Athlet“.

182 14—15 н.

За якість і тривкість повна гарантія!

При закупні добре уважати на марку охоронну:

рука

рука

З МОЛОТКОМ

З МОЛОТКОМ

Самостійна продаж для Чернівців:

Дім товаровий В. Бальтінестра.

Друкарня тов. „Руска Рада“

Чернівці, ул. Петровича ч. 4.

Тукраєві і заграничні новости весняні, суть вже на складі у великім виборі.

Заложений в році 1873.

Склад ц. к. уприв. фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і С-ки у Відні.

Склад капелюхів І. Генрика Іти у Відні, Йос. Піхлера і Синів в Грацу.

Склад черевиків Ф. Л. Попера в Хрудімі, Ант. Чапека у Відні.

Телефон: число 301.

Великий склад капелюхів П. і Ц. Габіра в Відні, і славної фабрики черевиків Гана і Сина у Новім Йорку.

Доставці для буковинського звязку урядників

Міхцер & Шехтер, Чернівці

Ринок (напротив буковинської щадниці)

поручають свій багато асортований склад осінніх і зимових артикулів: **Капелюхи** з льодену, фільцу і плішу, з ц. к. надвірних фабрик капелюхів В. Плеса, Антона Піхлера, І. Гікля Синів, як також італійської фабрики капелюхів G. Borsalino. **Шапки** з льодену, футра і сукна різного рода. — **Плішові і суконні чепці** (капузи) для дітей. — **Шалі і хустки** з женілі, вовни і шовку. — **Біле** для панів і дітей, біле і у красках, ковнярики, маншети, краватки, обгортки, рукавички, панчохи, шкарпички, шельки, палички і камизельки. — **Великий склад черевиків**, найселегантніше виконане, для панів, пань і дітей, як також американські черевики так звані Goodyaer Welt. — Найбогатший вибір у товарах **футряних і волікових** різного рода. — **Артикули для санечників**. — **Артикули до подорожі**. — **Ноци** плішові і з верблюдової вовни.

Правдиві петербургські кальоші.

Замовлення з провінції дешево і сейчас.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях, під зарядом Івана Захарка.

За редакцію відповідає: Віктор Строч.